

29. april 2021
20/05732
NIJO

Tilkendegivelse om Dansk Energis anmeldelse af standardaftale mellem netvirksomhed og elleverandør om brug af distributionsnettet

RESUMÉ

Dansk Energi har anmeldt en standardaftale mellem netvirksomhed og elleverandør om brug af distributionsnettet. Det følger af elforsyningslovens § 73 b, at energibranchen kan udarbejde standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser, og at Forsyningstilsynet fører tilsyn hermed. Standardaftalen udgør alene Dansk Energis anbefaling til reguleringen; parterne kan i stedet vælge at fastsætte egne individuelle aftaler, som dog skal metodegodkendes af tilsynet, jf. elforsyningsloven § 73 a. Ved bedømmelsen af standardaftalen skal det sikres, at den ikke indeholder vilkår i strid med elforsyningslovens bestemmelser såvel som andre relevante bestemmelser på elområdet. Aftalen skal særligt vurderes i lyset af, at adgangen til distributionsnettet skal ske på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår, jf. elforsyningsloven § 6 d.

Standardaftalen introducerer ændringer vedr. brug af datahubben (herunder angivelse af kontaktinformationer). Endvidere tilføjes en definition af rettidig betaling, således at der fremadrettet vil være ens forståelse heraf. Den væsentligste ændring er dog de reviderede krav til sikkerhedsstillelse, som bl.a. indeholder en lempelse af kravene til sikkerhedsstillelse for nystartede elleverandører.

Det er Forsyningstilsynets vurdering, at bestemmelserne vedrørende sikkerhedsstillelse er gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende og er medvirkende til at sikre kunderne mod tab som følge af eventuelle konkurser.

Herudover vurderes det, at krav om sikkerhedsstillelse ikke er ualmindeligt i kontraktforhold om løbende levering i erhvervsforhold, hvor der ydes kredit. Der er således tale om et sædvanligt vilkår i aftaleforhold mellem erhvervsparter.

FORSYNINGSTILSYNET
Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Tlf. 4171 5400
post@forsyningstilsynet.dk
www.forsyningstilsynet.dk

Samlet vurderer Forsyningstilsynet, at den anmeldte standardaftale om brug af distributionsnettet vil kunne tages til efterretning med de begrundelser, der fremgår nærmere nedenfor.

TILKENDEGIVELSE

Forsyningstilsynet vurderer, at Dansk Energis Aftale mellem netselskab og elleverandør om brug af distributionsnettet af 9. august 2019, som senest opdateret 20. april 2021 med de begrundelser og forbehold, der fremgår af begrundelsesafsnittet, kan tages til efterretning, i medfør af elforsyningslovens § 73 b.

Forsyningstilsynet oplyser vejledende, at Dansk Energis branchevejledning ikke erstatter, at de enkelte netvirksomheder skal anmelde de metoder, der anvendes til at beregne og fastsætte betingelser og vilkår for deres ydelser, herunder tilslutningsbetingelser, til godkendelse hos Forsyningstilsynet, jf. elforsyningslovens § 76, og § 1, stk. 2, i metodebekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v.). Netvirksomhederne kan enten anmelde egne, individuelle metoder, eller de kan basere sig på Dansk Energis branchevejledninger. I begge tilfælde skal metoderne anmeldes til Forsyningstilsynet til godkendelse af hver enkel netvirksomhed, jf. § 1, stk. 2 og § 4, i metodebekendtgørelsen. Hvis netvirksomhedens metoder afviger fra branchevejledningerne, skal virksomheden tillige i anmeldelsen specifikt redegøre for disse afvigelser, jf. § 4 i metodebekendtgørelsen.

Forsyningstilsynet kan til enhver tid tage den anmeldte Standardaftale op til fornyet vurdering, hvis situationen giver anledning hertil. Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets tilkendegivelse fremgår nedenfor.

SAGSFREMSTILLING

Dansk Energi anmeldte den 9. august 2019 *Aftale mellem Netselskab og Elleverandør om brug af Distributionsnettet* (standardaftale) samt *Vilkår for Serviceniveauet mellem Netselskab og Elleverandør* (servicevilkår) i medfør af elforsyningslovens § 73 b. Den 9. september 2019 fremsendte Dansk Energi en revideret udgave af standardaftalen. Dansk Energi genanmeldte en revideret standardaftale den 8. januar 2020. Dansk Energi har den 20. april 2021 fremsendt en revideret udgave af standardaftalen og dertilhørende servicevilkår. Nærværende sag behandler den sammenskrevne vejledning af 20. april 2021.

Dansk Energis anmeldelse af Vilkår for Serviceniveauet mellem Netselskab og Elleverandør behandles i særskilt tilkendegivelse.

Nedenfor gennemgås kort indholdet af standardaftalen og de enkelte elementer heri.

Anmeldelsen og indholdet af standardaftalen

Aftalens afsnit 1 – Indledning

Aftalens første afsnit giver en overordnet beskrivelse af samarbejdet mellem netvirksomheden og elleverandøren som aftalens parter. Afsnittet beskriver elleverandørernes nødvendige adgang til transport af el gennem samarbejdet med netvirksomhed, og netvirksomhedens forpligtelse til at stille distributionsnettet til rådighed for elleverandøren og kunden på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår.

Aftalens afsnit 2 – Aftaleparter, aftalegrundlag og ikrafttræden

Aftalens afsnit 2 fastslår, at elleverandøren og netvirksomheden er aftalens parter, og at parternes rettigheder og forpligtelser følger af aftalens bestemmelser samt gældende lovgivning og markedsforskrifterne. Endelig fastsættes det, at det er en forudsætning for en netvirksomheds anvendelse af aftalen, at netvirksomheden har anmeldt aftalen og fået den metodegodkendt af Forsyningstilsynet.

Aftalens afsnit 3 – Definitioner

Afsnittet beskriver de anvendte definitioner i aftalen. Hvor der allerede i relevant lovgivning er definitioner af aftalens begreber, er disse anvendt.

Aftalens afsnit 4 – Netselskabets overordnede ansvar ifølge lovgivningen

Afsnittet fastlægger, at netvirksomheden er ansvarlig for drift, vedligeholdelse og nødvendig om- og udbygning af distributionsnettet, nettilslutning af kunderne, måling af elektricitetsforbruget samt opretholdelse af den tekniske kvalitet mv. i nettet.

Netvirksomheden etablerer og vedligeholder de elanlæg, der er nødvendige for elforsyning.

Det præciseres endelig, at netvirksomheden i henhold til lovgivningen skal stille sine ydelser til rådighed for elleverandørerne på ikkediskriminerende vilkår.

Aftalens afsnit 5 – Elleverandørens overordnede ansvar ifølge lovgivningen

Afsnit omhandler elleverandørens rolle og fastslår, at det er elleverandøren, der køber elektricitet på markedet og sælger elektriciteten til elkunder inklusiv net- og systemydelse samt afgifter i henhold til separate aftaler med disse. Elleverandøren skal varetage alle markedsrelaterede opgaver over for sine elkunder, herunder informere om husholdningsforbrugernes rettigheder i henhold til elforsyningslovens bestemmelser. Endelig skal elleverandøren sikre elkunderne adgang til egne data i Datahubben, som elleverandøren til enhver tid er forpligtet til at være registrere i.

Aftalens afsnit 6 – Forholdet til kunden

I Aftalens afsnit 6 beskrives elleverandørens forpligtelse til at informere elkunden om, at elkunden har et aftaleforhold til sin netvirksomhed vedrørende den tekniske tilslutning og om, at elkunden er forpligtet til at overholde netvirksomhedens tilslutningsbe-

stemmelser, som kan findes på netvirksomhedens hjemmeside. Afslutningsvis opregnes de vigtigste bestemmelser i netvirksomhedens tilslutningsbestemmelser, som kunden skal være opmærksom på.

Aftalens afsnit 7 – Netadgang og nettilslutning

Afsnittet fastlår, at elleverandøren mod betaling er berettiget til at bruge distributionsnettet til elforsyning og til transport af elektricitet fra produktionsanlæg.

Bestemmelsen fastlår endvidere, at netvirksomheden skal stille kapacitet til rådighed for elforsyning svarende til det leveringsomfang, som er tilknyttet forbrugsstedet og aftalt med kunden, eller som er tilknyttet produktionsanlægget og aftalt med elproducenten.

Endvidere fastlås det, at netvirksomheden skal håndtere mangel på transportkapacitet på grundlag af gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende kriterier.

Det fremgår endelig, at nettilslutning og enhver ændring heraf sker på baggrund af elkundens henvendelse til netvirksomheden via en elinstallatør og i henhold til netvirksomhedens tilslutningsbestemmelser.

Aftalens afsnit 8 – Netydelsen

Afsnittet fastlægger netvirksomhedens forpligtelse til at opretholde en tilfredsstillende spændingskvalitet i tilslutningspunktet. Endvidere præciseres i afsnittet, hvornår spændingskvaliteten kan anses for tilfredsstillende. I tilfælde af nedbrud eller fejl på distributionsnettet skal netvirksomheden søge at genetablere netydelsen uden ugrundet ophold.

Aftalens afsnit 9 – Driftsforstyrrelser og arbejder på distributionsnettet

I afsnittets fastslås det, at netvirksomheden har ret til at afbryde elforsyningen i tilfælde af arbejder på distributionsnettet. I tilfælde af driftsforstyrrelser på nettet, som medfører afbrydelser af elforsyningen for en større kreds af elkunder, skal netvirksomheden straks give besked herom på selskabets hjemmeside.

Det fremgår endvidere af afsnittet, at netvirksomheden vil bestræbe sig på, hvor det er praktisk muligt, at informere kunderne forud for planlagte afbrydelser af elforsyningen,

Aftalens afsnit 10 – Forbrugssted

Heri fastlås det, at netvirksomheden modtager besked om en kundes overtagelse af et forbrugssted via datahubben.

Det følger af aftalens afsnit 10.1.2, at elleverandøren er ansvarlig for, at netvirksomheden har adgang til kundens adresse. I anmeldelsen af 8. januar 2020 var adressen defineret som den officielle adresse. Dansk Energi har ved anmeldelse af 20. april 2021 ændret denne definition til kundens juridiske adresse.

Afsnittet fastlægger endvidere omfanget af og perioden for elleverandørens hæftelse for betaling for netvirksomhedens ydelser til et forbrugssted.

Bestemmelsen fastlægger endvidere, at elleverandøren skal informere kunden om, at kunden i henhold til netvirksomhedens tilslutningsbestemmelser skal give netvirksomheden uhindret adgang til elinstallationer og elanlæg på kundens ejendom mod behørig legitimation.

Afsnittet beskriver endvidere, hvornår og under hvilke betingelser netvirksomheden har pligt til at foretage afbrydelse af et målepunkt i forbindelse med anmodning fra elleverandøren. Netvirksomheden kan kræve gebyr for afbrydelsen af den elleverandør, der anmoder om afbrydelsen. Netvirksomheden kan ligeledes nedtage sit måleudstyr og/eller andre elanlæg i forbindelse med afbrydelse af elforsyningen og opkræve gebyr herfor fra den elleverandør, der anmoder om afbrydelsen.

Herudover følger det af afsnittet, at elleverandøren kan have en underretningsforpligtelse, inden afbrydelse kan ske, hvis der gør sig særlige forhold gældende på forbrugsstedet. Eksempelvis kan der følge en almindelig borgerlig underretningspligt til kommunen i henhold til lov om social service, ligesom dyrehold på forbrugsstedet kan medføre en underretningsforpligtelse.

Den nærmere procedure for afbrydelse vil blive indarbejdet i vilkår for serviceniveaet.

Endelig er der bestemmelser om genåbning af elforsyningen på forbrugsstedet og betaling herfor. Den nærmere procedure for genåbning af elforsyningen og parternes forpligtelser i den forbindelse indarbejdes ligeledes i vilkår for serviceniveaet.

Afsnit 11 – Elmåler, aflæsning mv.

Bestemmelsen fastlår, at netvirksomheden ejer, opsætter, vedligeholder, udskifter nedtager og kontrollerer elmåleren. Elkunden er alene bruger af elmåleren. Netvirksomheden opkræver gebyr for udskiftning af elmåleren, når elkunden bærer ansvaret for, at målerudskiftning er nødvendig, eller når elkunden eller elleverandøren har anmodet om målerudskiftning.

Herudover fastslår bestemmelsen, at netvirksomheden er ansvarlig for måling af elektricitetsforbruget, og at netvirksomheden skal gøre måleresultaterne tilgængelige for elleverandøren og kunden via datahubben. Netvirksomheden har endvidere pligt til at sørge for, at der foretages aflæsning eller selvaflæsning ved til- og fraflytning, skift af elleverandør samt minimum én gang årligt.

Det fremgår endvidere, at i tilfælde af manglende selvaflæsning, ukorrekte betalinger som følge af elmålerfejl, fejlagtige aflæsninger mv. kan netvirksomheden skønne kundens forbrug og indberette dette til datahubben.

Endelig er der bestemmelser om målernøjagtighed og målerundersøgelser. De nærmere procedurer for målerundersøgelser er indarbejdet i vilkår for serviceniveauet.

Aftalens afsnit 12 – Henvendelser og klager

Det følger af dette afsnit, at elleverandøren er forpligtet til at modtage og behandle alle henvendelser og klager fra elkunden og sikre en døgnservice, der formidler kontakt til netvirksomhedens døgnvagt vedrørende nettekniske forhold.

Det følger endvidere, at netvirksomheden ikke i sin kundekontakt må favorisere bestemte elleverandører.

Netvirksomheden skal vederlagsfrit bistå elleverandøren og/eller elkunden vedrørende henvendelser og klager relateret til netvirksomhedens ydelser under standardaftalen i overensstemmelse med elforsyningslovens bestemmelser. For netvirksomhedens ydelser herudover kan netvirksomheden opkræve en rimelig betaling for medgået tid. Tilsvarende kan elleverandøren fakturere eventuel bistand til netvirksomheden.

Det fremgår endvidere, at netvirksomheden i fornødent omfang skal medvirke til, at elleverandøren over for kunden kan levere klagebehandling af god standard, herunder behandle forespørgsler fra elleverandøren uden ugrundet ophold.

En nærmere beskrivelse af parternes forpligtelser og procedurer vedrørende kundehenvendelser og kundeklager fremgår af del 2 om kundehenvendelser i vilkår for serviceniveauet.

Aftalens afsnit 13 – Vilkår for serviceniveauet.

Afsnittet beskriver de vilkår for serviceniveauet, som ud over standardaftalen indgår supplerende mellem netvirksomhed og elleverandør.

Det fremgår af afsnit 13, at vilkår for serviceniveauet skal fastlægge forpligtelser og procedurer på følgende punkter:

- a) Procedure for afbrydelse af elforsyningen, jf. punkt 10.4.8.
- b) Procedure for genåbning af elforsyningen, jf. punkt 10.5.5.
- c) Procedure for målerundersøgelse, jf. punkt 11.6.3.
- d) Parternes forpligtelser ved kundehenvendelser og kundeklager, jf. punkt 12.6.
- e) I nødvendigt omfang øvrige supplerende forhold efter denne aftale.

Aftalens afsnit 14 – Pris

Dette afsnit beskriver, hvad der gælder for elleverandørens betaling for brug af distributionsnettet, herunder forhold vedrørende abonnementer, tarif, rådighedsbetaling for produktionsanlæg og gebyrer.

Endvidere fastsætter bestemmelsen procedurer omkring ændring af priser og meddelelser herom via datahubben samt definition af prisændringer og varsling af disse over for elleverandøren.

Endelig er der bestemmelser om korrektion af fejlagtige priser og priselementer i datahubben.

Afsnit 15 – Elafgifter

Bestemmelsen fastslår, at netvirksomheden opkræver elafgifter af elleverandøren i henhold til lovgivningen.

Endvidere fastslår bestemmelsen, at ændringer i elafgifter kan gennemføres uden varsel, og at regulering mellem parterne af ukorrekt elafgiftsbetaling sker efter lovgivningen, herunder forældelsesloven og eventuelle markedsforskrifter herom.

Afsnit 16 – Betalingsbetingelser

Ifølge bestemmelsen fakturerer netvirksomheden elleverandøren for levering af sin ydelse, inklusiv elafgifter, baseret på elleverandørens kunders samlede forbrug i en måned i henhold til elforsyningslovens regler.

Det fastsættes endvidere, at elleverandørens betaling til netvirksomheden forfalder månedsvis bagud i henhold til elforsyningsloven med 14 kalenderdages betalingsfrist fra fakturaens udstedelse, dog ikke mindre end 25 kalenderdage regnet fra forbrugsmånedens udgang. Det fremgår endvidere, at netvirksomheden skal fakturere elleverandøren senest 5 hverdage efter, at netvirksomheden har modtaget grundlaget for engrosafregningen herfor fra datahubben.

Betaling fra elleverandøren anses som rettidig, hvis beløbet er trukket på elleverandørens bankkonto inden udløbet af betalingsfristen fastsat af netvirksomheden.

Herudover er der i afsnittet bestemmelser om, hvad der sker, hvis betalingsfristen overskrides. Der er således indeholdt bestemmelser om rentebetaling i henhold til rentelovens regler og om rykkerprocedure (rykker 1 og 2). Det skal klart fremgå af rykker 2, at såfremt der ikke betales inden betalingsfristens udløb, vil det føre til krav om sikkerhed. Såfremt elleverandøren ikke har betalt netvirksomhedens tilgodehavende inden udløbet af betalingsfristen i rykker 2, iværksætter netvirksomheden inddrivelse af tilgodehavendet i henhold til lovgivningen. Hvis elleverandøren har stillet sikkerhed i henhold til afsnit 17, anvender netvirksomheden af sikkerhedsstillesen og anmoder straks elleverandøren om genopfyldning af sikkerheden i henhold til punkt 17.1.2. og frem.

Endelig er det fastsat, at netvirksomheden kan oplyse anerkendte kreditoplysningsbureauer om elleverandørens manglende betalinger.

Afsnit 17 – Sikkerhedsstillelse

Ifølge bestemmelsen forlanger netvirksomheden i en række nærmere opregnede konkrete situationer, at elleverandøren stiller behørig sikkerhed for fremtidig betaling af netvirksomhedens tilgodehavende.

Elleverandørens betaling af netvirksomhedens tilgodehavende efter netvirksomhedens afsendelse af krav om sikkerhedsstillelse fritager ikke elleverandøren fra at stille krævet sikkerhed.

Netvirksomheden kræver sikkerhed svarende til 3 måneders gennemsnitsbetaling. Gennemsnitsbetalingen pr. måned udregnes som det seneste års samlede betalinger eksklusive moms delt med 12. Har elleverandøren endnu ikke opereret i det pågældende netområde i 12 måneder, beregnes gennemsnittet forholdsmæssigt på baggrund af det antal måneder, elleverandøren har opereret i netområdet inden for det seneste år. Hvis sikkerhedsstillelsen holdes adskilt fra netvirksomhedens formue, således at netvirksomheden ikke opnår rådighed over sikkerheden, f.eks. ved indsættelse på en spærret bankkonto, opkræves der ikke moms af selve sikkerhedsstillelsen.

Et kontant depositum indbetalt til en bankkonto anvist af netvirksomheden forrentes til fordel for elleverandøren med en rente svarende til bankernes almindelige indlånsrente.

Sikkerheden skal stilles over for netvirksomheden senest fjorten kalenderdage fra datoen for udsendelse af netvirksomhedens skriftlige begæring herom.

Sikkerheden skal frigives senest 180 kalenderdage fra det tidspunkt, hvor netvirksomheden har opnået den pågældende sikkerhed. Sikkerheden frigives dog ikke, såfremt netvirksomheden har sendt en eller flere rykker 1 og/eller 2 til elleverandøren i 180-dage perioden. I disse tilfælde beregnes der en ny periode på 180 kalenderdage fra datoen for fremsendelse af den seneste rykker 1 og/eller rykker 2.

Aftalen indeholder følgende ændringer i forhold til den gældende standardaftale, jf. kapitel 17.1.1.

- 1) Fristen for betaling af rykker 2 skal være overskredet, for at der skal stilles sikkerhed. Tidligere skulle netvirksomheden blot have afsendt rykker 2 til elleverandøren. Der indføres derudover en bagatelgrænse på 10.000 kr.
- 2) Bagatelgrænsen indføres også i tilfælde, hvor der skal stilles sikkerhed, fordi elleverandøren inden for de seneste 12 måneder fire gange har overskredet betalingsfristen med mere end to hverdage.
- 3) Der skal ikke længere stilles sikkerhed, hvis elleverandøren er registreret i RKI-register eller lignende skyldnerregister. Bestemmelsen erstattes med et krav om sikkerhedsstillelse i tilfælde hvor elleverandøren ikke har indsendt årsrapport til erhvervsstyrelsen inden for de gældende frister.
- 4) Kravet om sikkerhedsstillelse for nystartede elleverandører indtil der foreligger to på hinanden følgende årsregnskaber ophæves. I stedet skal elleverandører stille sikkerhed, hvis de opnår en lavere rating end normal/ lavere end A. Elleverandøren skal i den forbindelse løbende stille dokumentation til rådighed på anmodning fra netvirksomheden. Hvis der ikke findes eller ikke kan foretages en rating, udløser dette krav om sikkerhed.
- 5) Kravet om sikkerhedsstillelse ved negativ egenkapital bevares.

- 6) Kravet om sikkerhedsstillelse bevares i tilfælde, hvor elleverandøren har regnskabsmæssigt underskud i to på hinanden følgende år.
- 7) Der tilføjes et krav om sikkerhedsstillelse, hvis leverandøren undlader at lade sit årsregnskab revidere.
- 8) Endelig tilføjes et krav om sikkerhed, hvis elleverandørens seneste årsrapport indeholder påtegninger/forbehold, som medfører en konkret og ikke-uvæsentlig forøget risikovurdering

Aftalens afsnit 18 – ansvar

Bestemmelsen fastslår, at en part, som ikke opfylder sine forpligtelser i henhold til aftalen kan blive erstatningspligtig for alle dokumenterede direkte tab, som den anden part har lidt som følge deraf. Den ansvarlige part er ikke ansvarlig for den anden parts driftstab, avancetab og andre indirekte tab, medmindre den ansvarlige part har handlet forsætligt eller groft uagtsomt. Det følger endvidere, at netvirksomheden alene er ansvarlig over for elleverandøren for fejl og mangler i afregningsdata, som skyldes netvirksomhedens forsætlige eller groft uagtsomme handlinger eller undladelser.

Netvirksomheden bærer ansvaret for driften af distributionsnettet og for opretholdelsen af en tilfredsstillende kvalitet i netydelsen. En elleverandør er forpligtet til at informere kunderne om, at erstatningskrav vedrørende netvirksomhedens ydelser skal rettes direkte mod netvirksomheden i henhold til tilslutningsbestemmelserne.

I afsnit 18.2 er opregnet visse undtagelser for netvirksomhedens erstatningspligt. Her gælder bl.a. at netvirksomheden ikke er ansvarlig for følger af afbrydelse af elforsyningen foretaget i overensstemmelse med aftalen eller for fejl og mangler ved netydelsen, medmindre fejlen eller manglen skyldes netvirksomhedens forsætlige eller groft uagtsomme handlinger eller undladelser. Samtidig fastslås, at medmindre andet følger af ufravigelige regler, er netvirksomheden ikke ansvarlig for indirekte tab. Herudover gælder, at netvirksomhedens ansvar over for erhvervsdrivende er begrænset til fem millioner kr. pr. ansvarspådragende forhold.

Aftalens afsnit 19 – Misligholdelse

Bestemmelsen fastlægger netvirksomhedens berettigelse til at ophæve aftalen i tilfælde af elleverandørens væsentlige misligholdelse. Som væsentlig misligholdelse anses bl.a. men ikke begrænset hertil, at elleverandøren ikke længere er registreret i datahubben, og at elleverandøren ikke har stillet sikkerhed inden for angiven frist.

Afsnittet fastlægger også, hvilke forhold, der efter aftalen kan betragtes som force majeure, med den følge, at forpligtelserne i henhold til aftalen suspenderes.

Aftalens afsnit 20 - Ændring af Aftalen

Det følger af bestemmelsen, at netvirksomheden er berettiget til at ændre aftalen. Dette følger af elforsyningsloven, hvorefter priser og betingelser for anvendelse af di-

stributionsnet fastsættes af netvirksomheden efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet. Ændringer skal derfor godkendes af Forsyningstilsynet i overensstemmelse med lovgivningen.

I afsnittet er endvidere en bestemmelse om varsling af elleverandøren ved ændring til ugunst for denne.

Aftalens afsnit 21 – Klageinstans og værneting

Det fremgår af bestemmesen, at klager over aftalen kan rettes til Forsyningstilsynet, og at enhver tvist mellem parterne vedrørende indgåelse, gennemførelse, gyldighed eller ophør mv. afgøres af de almindelige domstole.

Standardkrav til faktura mellem netselskab og elleverandør (bilag 1)

Bilaget fastlægger overordnet et sæt regler for, hvad fakturaer skal indeholde, og hvordan de skal afsendes.

Herudover følger det af bilaget, at netvirksomheden sender fakturaen senest 5 arbejdsdage efter, at netvirksomheden har modtaget det relevante grundlag for engrosafregningen fra datahubben. Betalingsfristen er mindst 14 kalenderdage fra fakturaens udstedelse, dog tidligst den 25. i måneden efter forbrugsmånedens udgang. Fakturaen afsendes uden ugrundet ophold efter udstedelse.

HØRING

Høring i forbindelse med anmeldelse af standardaftale

Forsyningstilsynet sendte standardaftalen samt dertilhørende servicevilkår i offentlig høring den 17. januar 2020 med høringsfrist den 17. februar 2020. Forsyningstilsynet modtog i den forbindelse høringssvar fra De Frie Energiselskaber, Energinet og Vindstød.

Med hensyn til aftalens afsnit 10 bemærker Energinet, at ordet "officielle" ikke er i overensstemmelse med kundens "juridiske" adresse, efter Energinets Forskrift I, der er godkendt af Forsyningstilsynet ved afgørelse af 14. august 2020.

De Frie Energiselskaber og Energinet har i deres høringssvar påpeget at sikkerhedsstillelsen fortsat er for høj.

De Frie Energiselskaber finder overordnet standardaftalens krav om sikkerhedsstillelse urimelige og påpeger endvidere, at der er tale om forhøjede krav om sikkerhedsstillelse. De Frie Energiselskaber mener ligeledes at kravene til sikkerhedsstillelse kan få en diskriminerende effekt.

Vindstød har i deres høringssvar bemærket, at sikkerhedsstillelsen beskytter elleverandørerne mod konkurser. Vindstød opfordrer derfor til, at der ikke løsnes på bestemmelserne vedr. sikkerhedsstillelse.

Dansk Energi har i deres høringsnotat fra den 8. august 2019 bemærket, at standardaftalens krav om sikkerhedsstillelse generelt lempes i forhold til nystartede elleverandører på markedet, der i dag afkræves sikkerhed pr. automatik.

Høring af udkast til tilkendegivelse.

Forsyningstilsynet har gennemført offentlig høring af tilsynets udkast til tilkendegivelse af standardaftalen, som denne forelå den 18. marts 2021. Denne offentlige høring er gennemført i perioden fra den 18. marts 2021 til den 9. april 2021.

Forsyningstilsynet har modtaget høringssvar fra Dansk Energi og Intelligent Energi.

Intelligent Energi har ikke haft bemærkninger til indholdet af tilkendegivelse om Dansk Energis standardaftale mellem netvirksomheder og elleverandør om brug af Distributjonsnettet

Dansk Energi har den 20 april 2021 anmeldt en fornyet ordlyd af afsnit 10 og 14 i standardaftalen. Det nye afsnit 10.1.2, som er anmeldt den 20. april 2021, har følgende ordlyd:

"10.1.2 Elleverandøren er ansvarlig for, at netselskabet i Datahubben har adgang til opdaterede stamdata om kundens juridiske adresse."

Med hensyn til ændringen af officielle adresse til juridisk adresse i afsnit 10, har Dansk Energi i deres høringssvar anført, at ændringen er foretaget for at skabe overensstemmelse mellem Standardaftale med tilhørende Servicevilkår og Energinets markedsforskrifter. Dansk Energi har samtidig understreget, at de fortsat er uenige med Energinet.

Ordlyden i standardaftalens afsnit 14 ændres, således at ændringer til ugunst for elleverandøren ikke skal være væsentlige før de skal meddeles elleverandøren.

Det nye afsnit 14 som er anmeldt den 20. april 2021 har følgende ordlyd:

"14.6.3 Ændringer af priser til ugunst for Elleverandøren meddeles Elleverandøren med et forudgående varsel på 4 måneder.

14.6.4 Oprettelse eller tilknytning af et nyt priselement betragtes som en ændring af pris til ugunst, jf. dog punkt 14.6.5."

Det ses således, at kravet om væsentlighed er udgået af ovennævnte bestemmelser.

Dansk Energi har i forhold til rettelserne i punkt 14.6 bemærket, at vilkårene for netselskabers varsling af elleverandører ved prisændringer er baseret på de vilkår for varsling, som leverandørerne er underlagt efter elleveringsbekendtgørelsen (nr. 1233 af 2015). Imidlertid er leverandørernes varslingsforpligtelse blevet ændret med seneste nye elleveringsbekendtgørelse (nr. 2254 af 2020). De ændrede varslingsregler finder anvendelse for leverandørerne fra 1. juli 2021. Dansk Energi anfører, at Standardaftalens afsnit 14.6 derfor må tilpasses de ændrede varslingsregler for elleverandører.

RETSGRUNDLAG

I det følgende gennemgås de bestemmelser i love og bekendtgørelser, der har betydning og relevans ved bedømmelsen af den anmeldte branchevejledning.

Elforsyningsloven¹:

I henhold til elforsyningslovens 6 d skal netvirksomhedernes betingelser og vilkår være gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende:

§ 6 d. Kollektive elforsyningsvirksomheder skal stille deres ydelser til rådighed for elforbrugerne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår.

Betingelserne fastsættes af netvirksomhederne efter metoder, som de har anmeldt til og fået godkendt af Forsyningstilsynet, jf. §§ 73 a og 76:

§ 73 a. Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet.
[...]

I henhold til elforsyningslovens § 73 b fører Forsyningstilsynet tilsyn med standardiserede vejledninger udarbejdet af energibranchens organisationer:

§ 73 b. Energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser. Forsyningstilsynet fører tilsyn med sådanne standardiserede vejledninger efter regler fastsat af tilsynet.

Det fremgår af elforsyningslovens § 76, stk. 1, nr. 1, at netvirksomhederne skal anmelde deres metoder til Forsyningstilsynet:

§ 76. De kollektive elforsyningsvirksomheder skal til Forsyningstilsynet anmelde

1) de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for adgang til transmissions- og distributionsnet, herunder tariffer, jf. § 73 a,
[...]

Metodebekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010):²

Metodebekendtgørelsen bestemmer i § 1, stk. 1 og 2, at netvirksomhederne skal anmelde deres metoder til Forsyningstilsynet, der skal godkende metoderne forud for, at

¹ Bekendtgørelse af lov om elforsyning nr. 119 af 6. februar 2020

² Bekendtgørelse nr. 1085 af den 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v.

netvirksomhederne må anvende metoderne. Af § 4 fremgår endvidere, at netvirksomhederne kan basere sine metoder på branchevejledninger:

§ 1. Netvirksomheder, regionale transmissionsvirksomheder og Energinet.dk skal anmelde de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for deres ydelser, herunder tariffer, til Energitilsynets godkendelse.

Stk. 2. Energitilsynets godkendelse af metoderne er en forudsætning for virksomhedernes anvendelse af betingelser og vilkår for deres ydelser, herunder tariffer.

Stk. 3. Godkendte metoder offentliggøres af virksomhederne med angivelse af datoen for tilsynets godkendelse.

Stk. 4. Virksomhederne skal søge godkendelse af efterfølgende ændringer i metoderne, herunder ændringer som følge af pålagte myndighedskrav.

§ 2. Netvirksomheders og regionale transmissionsvirksomheders metoder for prisfastsættelse skal indeholde en entydig opdeling af forbrugerne i købekategorier.

Stk. 2. Metoderne skal beskrive, hvorledes omkostninger, der direkte kan henføres til de enkelte købekategorier, fordeles på disse. Det skal fremgå hvilke omkostninger, der omfattes af denne fordeling. Det skal endvidere fremgå, hvorledes omkostninger fordeles på købekategorier, hvis de knytter sig til anlæg, der vedrører flere køberkategorier, eksempelvis visse transformestationer.

Stk. 3. Metoderne skal indeholde en beskrivelse af de fordelingsnøgler, som anvendes til allokering af omkostninger, der ikke direkte kan henføres til enkelte køberkategorier, eksempelvis administrationsomkostninger og energispareomkostninger. Det skal fremgå, hvilke omkostninger der er omfattet af de enkelte fordelingsnøgler.

Stk. 4. Metoderne skal beskrive fordelingen af driftsmæssige indtægter på investeringsbidrag, fast afgift/abonnementsbetaling og forbrugsafhængig tarif, herunder om der anvendes samme fordelingsprincip for alle køberkategorier.

Stk. 5. Metoderne skal beskrive principper for tidsdifferentiering og de enkelte køberkategoriers mulighed og vilkår for at opnå tidsdifferentierede tariffer, herunder timebetaling.

§ 3. Netvirksomheders og regionale transmissionsvirksomheders metoder for fastlæggelse af øvrige vilkår vedrørende leveringen for de enkelte køberkategorier, herunder gebyrbetaling, skal godkendes. Metoderne skal omfatte fastlæggelse af:

- 1) betalingskandener og betalingsvilkår, herunder vilkår ved for sen eller manglende betaling eller misligholdelse,
- 2) vilkår ved flytning og leverandørskift,
- 3) vilkår for tilslutning til nettet
- 4) vilkår ved sammenligning af forbrugssteder, eksempelvis ved sammenlægning af lejligheder, eller ved opdeling af forbrugssteder og
- 5) vilkår i forbindelse med afbrydelser i nettet

§ 4. Netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder kan i deres anmeldelse basere sig på standardiserede metoder, der er entydigt fastlagt i branchevejledninger og lignende, idet virksomhederne i deres anmeldelse af metoden efter § 1 specifikt redegør for afvigelser fra standarden.

FORSYNINGSTILSYNETS BEGRUNDELSE FOR TILKENDEGIVELSE

Nærværende sag behandler den sammenskrevne vejledning af 20. april 2021.

Tilsynet anser sig kompetent til som led i sit tilsyn med Energibranchens standardiserede vejledninger, at føre tilsyn med den fulde tekst af den sammenskrevne vejledning af 17. marts 2021.

Standardaftalen er anmeldt af Dansk Energi. Forsyningstilsynets behandling sker i medfør af elforsyningslovens § 73 b.

I elforsyningsloven er det forudsat, at energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede aftaler og vejledninger til brug for fastsættelse af priser og betingelser for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser, jf. elforsyningslovens § 73 b. Forsyningstilsynet fører tilsyn med sådanne aftaler og vejledninger. Når Forsyningstilsynet har taget en standardaftale eller vejledning til efterretning, kan netvirksomheden påregne at få metoden godkendt af Forsyningstilsynet umiddelbart efter anmeldelse, i det omfang netvirksomheden anvender Dansk Energis standard. Herefter kan metoden finde anvendelse.

Den anmeldte Standardaftale indeholder Dansk Energis anbefaling til regulering af aftaleforholdet mellem netvirksomhed og elleverandør. Der er alene tale om en anbefaling, og der foreligger således ikke noget krav om, at de enkelte netvirksomheder skal anvende aftalen. Netvirksomhederne kan i stedet, hvis de ønsker det, fastsætte egne individuelle aftaler, såfremt at disse kan metodegodkendes af Forsyningstilsynet, jf. elforsyningslovens § 73 a og metodebekendtgørelsens § 1, stk. 1 og 4.

Ved bedømmelse af Dansk Energis standardaftale skal det sikres, at aftalen ikke indeholder vilkår i strid med elforsyningslovens bestemmelser og andre relevante bestemmelser på elområdet. Aftalen skal særligt vurderes i lyset af, at anvendelsen af distributionsnettet skal ske på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår, jf. elforsyningslovens § 6 d. Det skal således bl.a. sikres, at netvirksomhedernes monopolstatus ikke fører til aftalevilkår, der i vidt omfang alene tilgodeser netejernes interesser og på urimelig vis begrænser elleverandørens ageren på elmarkedet.

Det er Forsyningstilsynet vurdering at en række af bestemmelserne i standardaftalen må anses for materielt uændrede. Herudover vurderes det, at en række øvrige bestemmelser må anses for at være en naturlig følge af, hvordan elsystemet er indrettet og dermed også naturligt vil komme til at afspejle, hvordan forholdet mellem to aftalparter er indrettet.

Forsyningstilsynet vurderer, at disse bestemmelser fortsat er i overensstemmelse med elforsyningsloven og er gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende. Det er derfor Forsyningstilsynets vurdering, at bestemmelserne umiddelbart kan tages til efterretning uden nærmere behandling i denne afgørelse.

Efter Forsyningstilsynets vurdering drejer det sig om følgende bestemmelser i aftalen:

Afsnit 1-9, 12, 13, 15 og 18-21.

Nedenfor gennemgås de bestemmelser i standardaftalen, der har givet anledning til bemærkninger. Efterfølgende behandles øvrige bemærkninger, der vedrører sikkerhedsstillelse generelt.

Aftalens afsnit 10 – Forbrugsstedet

Det følger af aftalens afsnit 10, at elleverandøren er ansvarlig for, at netvirksomheden har adgang til kundens adresse. I anmeldelsen af 8. januar 2020 var adressen defineret som den officielle adresse. Dansk Energi har ved anmeldelse af 20. april 2021 ændret denne definition til kundens juridiske adresse.

Ifølge Dansk Energi dækker kundens "officielle adresse" over den adresse, som kunden har som sin folkeregisteradresse eller som en juridisk person har som sin CVR-adresse.

Energinet finder, at ordet "officielle" er i modstrid med Forskrift I, der er godkendt af Forsyningstilsynet ved afgørelse af 14. august 2020. Forskrift I gør i stedet brug af den "juridiske" adresse, der dækker over den adresse, som kunden har anvendt ved aftaleindgåelse med elleverandøren. Energinet har tilkendegivet, at Energinet ikke ønsker at stille krav om CPR-/CVR-adresser, da der kan være forhold, hvor det ikke er muligt at identificere en CPR-/CVR-adresse.

Dansk Energi ved mail af 24. februar 2021 fastslået, at Dansk Energi ikke er enig i Energinets brug af terminologi ift. kontaktadresse. Dansk Energi finder imidlertid, at det er uhensigtsmæssigt, hvis der i standardaftalen anvendes en terminologi, der ikke flugter med markedsforskrifterne. Dansk Energi bemærker endelig, at denne uoverensstemmelse mellem forståelsen af officiel adresse og juridisk adresse er en problemstilling Dansk Energi og Energinet må tage indbyrdes og som ikke kan løses her i standardaftalen.

Forsyningstilsynet bemærker, at det er Energinet, der etablerer og varetager driften af datahubben jf. elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 7. Forsyningstilsynet har ved afgørelse af 14. august 2020 godkendt Energinets forskrift I, hvori terminologien "juridisk adresse" fremgår. Elleverandører er derfor forpligtet til at indrette sig efter Energinets Forskrift I ved opdatering af kunders kontaktadresse.

Dansk Energi har den 20. april 2021 anmeldt fornyet ordlyd af standardaftalens afsnit 10. "Officielle adresse" udgår derfor til fordel for "juridisk adresse"

Under hensyn til ovenstående ændring vurderer Forsyningstilsynet samlet, at vejledningens punkt 10 er i overensstemmelse med gældende ret og vurderes som gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår.

Aftalens afsnit 11 vedrørende estimering af kundens forbrug

Det følger af punkt 11.2.1, at netvirksomheden er ansvarlig for måling af elektricitetsforbruget, og det er således også netvirksomheden, der har ansvaret for at foretage en eventuel estimering af en kundes forbrug.

EWII mener det bør indskærpes, at estimatet skal fastsættes på baggrund af tidligere faktisk forbrug, så estimatet bliver så præcist som muligt.

Dansk Energi har forklaret, at netvirksomheden foretager et sådant estimat ud fra flere parametre – bl.a. seneste faktiske forbrug, men ikke begrænset til dette parameter

alene. En kundes forbrug – over en længere periode – kan være ganske varierende, især hvis der er tale om en erhvervskunde, hvor også historisk forbrug over en længere periode vil spille ind, end blot tilbage til seneste faktiske forbrug.

Forsyningstilsynet tilslutter sig Dansk Energi bemærkning.

Forsyningstilsynet vurderer på denne baggrund, at bestemmelserne i afsnit 11 er gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende og derfor kan tages til efterretning.

Aftalens afsnit 14 vedrørende korrektioner bagud i tid

Standardaftalens afsnit 14.6 indeholder vilkår for netselskabers varsling af elleverandører ved prisændringer. Vilkårene er baseret på de vilkår for varsling, som elleverandørerne er underlagt efter elleveringsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1233 af 6. november 2015). Det følger af ændringerne, at kravet om væsentlighed er udgået, jf. nærmere ovenfor.

Forsyningstilsynet lægger vægt på, at punkt 14.6.3 og 14.6.4 ændres i overensstemmelse med de principper, som kommer til at gælde mellem elleverandør og forbruger i medfør af den nye elleveringsbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 2254 af 29. december 2020), som træder i kraft den 1. juli 2021. Forsyningstilsynet finder derfor at Dansk Energis ændringer om varslingsreglerne i standardaftalen punkt 14.6.3 og 14.6.4 opfylder betingelserne om objektivitet, rimelighed, gennemsigtighed og ikke-diskrimination.

Forsyningstilsynet tager herefter de anmeldte punkt 14.6.3 og 14.6.4 af 20. april 2021 til efterretning.

Ifølge standardaftalens punkt 14.7.2 skal netvirksomheden korrigere fejl i et gældende eller historisk priselement i fremtidige priser, såfremt priselementet er oprettet i datahubben og ikke kan ændres inden for markedsforskrifternes tidsfrist. Netvirksomheden skal dog korrigere bagud i tid/med tilbagevirkende kraft, såfremt Energinet vurderer, at der er tale om en åbenlys fejl eller såfremt en myndighed træffer afgørelse herom, jf. pkt. 14.7.2.2.

Ørsted finder, at muligheden for at foretage korrektioner bagud i tid til såvel forbrug som priser kan benyttes ift. forhold, der er 3 år eller flere år tilbage i tid. I forbindelse hermed bemærker Ørsted, at denne mulighed er behæftet med væsentlig risiko for elleverandøren, da det ikke er muligt, uden store administrative omkostninger, at indhente et økonomisk mellemværende hos f.eks. fraflyttede eller måske konkursramte kunder.

Endvidere finder Ørsted, at kravet til netvirksomhedernes varsling af væsentlige prisændringer bør være længere end 4 måneder, da det er vanskeligt og byrdefuldt for elleverandørerne at overholde egne varslingskrav, når der ikke modtages notifikation tidligere.

Dansk Energi har hertil forklaret, at det er elleverandøren, der har det løbende betalingsmellemværende med slutkunden og dermed også risikoen forbundet med eventuelle økonomiske mellemværender med fraflyttede eller konkursramte kunder. I forhold

til fejlagtige pristilknytninger anføres det i standardaftalens afsnit 14.7.1, at netvirksomheden er forpligtet til at fastsætte interne procedurer, der medvirker til at minimere fejl i priser og tilknytninger.

For så vidt angår frister for varsling af prisændringer, har Dansk Energi haft følgende bemærkninger:

”Netselskabets frister for varsling af prisændringer følger principperne i elleveringsbekendtgørelsens varslingsbestemmelser – som elleverandøren skal følge ud mod slutkunden – tillagt 1 måned. Ud fra en afvejning af både hensynet til netselskabernes håndtering af tariffer samt elleverandørens lovfastsatte varslingskrav, vurderes et varslingskrav på mindst 4 måneder for tilstrækkelig til, at elleverandøren kan nå at varsle slutkunden i henhold til elleveringsbekendtgørelsens bestemmelser om 3 måneders varsel. Det skal bemærkes, at netselskabet kan lægge prisændringer ind i datahubben tidligere end 4 måneder forud for deres ikrafttræden.”

Forsyningstilsynet konstaterer, at netvirksomheden er forpligtet til at fastsætte interne procedurer, der medvirker til at minimere fejl i priser og tilknytninger, jf. pkt. 14.7.1, og at parterne skal erstatte alle dokumenterede direkte tab, som følge af manglende overholdelse af forpligtelser i henhold til standardaftalen jf. pkt. 18.1.2. I tilfælde af at netvirksomheden handler ansvarspådragende i forbindelse med enten måling eller pristilknytning i datahubben, vil dette kunne medføre et eventuelt erstatningskrav.

På den baggrund er det Forsyningstilsynets vurdering, at standardaftalen indeholder incitament til, at netvirksomheden ikke begår fejl med hensyn til priser og tilknytning.

Endvidere tilslutter Forsyningstilsynet sig Dansk Energi bemærkninger vedrørende varsling af prisændringer. Forsyningstilsynet finder derfor, at netvirksomhedernes varslingskrav på 4 måneder er rimeligt.

Forsyningstilsynet vurderer på baggrund af ovenstående, at bestemmelsen er i overensstemmelse med elforsyningslovens regler og at aftalens afsnit 14 derved er gennemsigtig, objektiv, rimelig og ikkediskriminerende. Bestemmelsen kan derved tages til efterretning.

Aftalens afsnit 16 – betalingsbetingelse og rettidig betaling

Dansk energi har indført en præcisering af hvornår elleverandørens betaling kan anses for rettidig. Det følger af punkt 16.2.1, at elleverandørens betaling anses for rettidig, hvis pengene trækkes på elleverandørens konto på den af netvirksomheden anførte forfaldsdato – posthusreglen.

Dansk Energi har begrundet ændringen ud fra en betragtning om, at hverken elforsyningsloven eller den nugældende standardaftale definerer hvad der skal forstås ved en rettidig betaling. Dansk Energi bemærker, at dette har givet anledning til utilfredshed hos elleverandørerne, eftersom det var overladt til den enkelte netvirksomhed at afgøre, hvornår betaling kunne anses for rettidig. Det fremhæves herudover, at posthusreglen er den mest anvendte betalingsregel hos de offentlige myndigheder. Selvom netvirksomheder ikke kan sidestilles med offentlige myndigheder, tilbyder netvirksomhederne en ydelse, som elleverandørerne ikke kan ”indkøbe” andre steder.

Forsyningstilsynet tilslutter sig Dansk Energis begrundelse og finder på denne baggrund, at ændringerne er gennemsigtige, objektive, rimelige og ikke-diskriminerende. Aftalens afsnit 16 kan derfor tages til efterretning.

Aftalens afsnit 17 – sikkerhedsstillelse

De væsentligste ændringer ved standardaftalen er de reviderede krav til sikkerhedsstillelse, jf. nærmere sagsfremstillingen ovenfor.

Netvirksomheden forlanger i en række nærmere opregnede konkrete situationer, at elleverandøren stiller behørig sikkerhed for fremtidig betaling af netvirksomhedens tilgodehavender, jf. aftalens afsnit 17. Det fremgår af afsnit 17.1.1., at netvirksomheden skal forlange sikkerhed for fremtidige betalinger, når elleverandøren er omfattet af en af følgende situationer:

- A) Fristen for betaling af rykker 2 skal være overskredet, for at der skal stilles sikkerhed. Der indføres herudover en bagatelgrænse på 10.000 kr.
- B) Elleverandøren har inden for de seneste 12 afregningsperioder fire gange ikke betalt rettidigt til netvirksomheden. Med ikke rettidigt menes, at betalingsfristen er overskredet med mindst 2 hverdage. Her tilføjes der ligeledes en bagatelgrænse på 10.000 kr.
- C) Elleverandøren har ikke indsendt årsrapport til Erhvervsstyrelsen inden for de i medfør af årsregnskabsloven gældende frister herfor.
- D) Elleverandøren falder under en rating på "normal" efter Experians KOB rating skala eller laverene end "A" i Bisnodes AAA rating model.
- E) Elleverandøren har negativ egenkapital.
- F) Elleverandøren har i to på hinanden følgende år regnskabsmæssigt underskud.
- G) Elleverandøren har undladt at lade sit årsregnskab revidere.
- H) Elleverandørens seneste årsrapport indeholder påtegning /forbehold, som medfører en konkret og ikke-uvæsentlig forøget risikovurdering.

Ad) 17.1.1, litra a og b

Standardaftalens afsnit 17.1.1, litra a og b, er blevet ændret, således at overskridelse af betalingsfrister vedrørende beløb på 10.000 kr. eller derunder ikke kan udløse et krav om sikkerhedsstillelse.

Dansk Energi har bemærket, at indførelsen af en bagatelgrænse er foretaget af hensyn til, at der ikke bør stilles et uproportionalt krav om sikkerhed som følge af en faktura på et bagatellignende beløb.

Forsyningstilsynet tilslutter sig Dansk Energi bemærkninger med hensyn til tilføjelsen af en bagatelgrænse i pkt. 17.1.1, litra a og b.

Dansk Energi har desuden ændret pkt. 17.1.1, litra a, således at krav om sikkerhed først stilles, når fristen for betaling af "rykker 2" overskrides. Dansk Energi har begrundet ændringen ud fra hensynet til, at elleverandøren bør have lejlighed til at kunne reagere før end sikkerhed kræves.

Ørsted har tilkendegivet, at vilkåret efter punkt 17.1.1, litra b er urimeligt hårdt. Ørsted bemærker, at 2 hverdages betalingsforsinkelse ikke er lang tid, hvis f.eks. bilag er bortkommet eller fejlbehandlet i modtagerorganisationen, således at elleverandøren måske ikke umiddelbart er bekendt med forholdet før rykker 1 modtages.

Dansk energi har forklaret, at det ikke anses for en stramning eller som værende urimeligt at stille krav om sikkerhed, såfremt elleverandør 4 gange – inden for et år – har overskredet betalingsfristen med 2 hverdage. Tværtimod er der tale om en lempelse, når henses til den overnævnte præcisering i pkt. 16.2.1. af betalingsfristen.

Forsyningstilsynet bemærker, at overskridelse af betalingsfrister ifølge punkt 17.1.1, litra b skal forekomme 4 gange ud af 12 afregningsperioder. Det vurderes, at krav om sikkerhedsstillelse, som følge af, at elleverandøren 4 gange har overskredet betalingsfristen, er rimelig.

For så vidt angår aftalens punkt 17.1.1, litra a og b, er det Forsyningstilsynets vurdering, at der er tale om en lempelse ift. de nugældende bestemmelser om sikkerhedsstillelse.

På baggrund af ovenstående finder Forsyningstilsynet, at der er tale om en lempelse i kravet om sikkerhedsstillelse, som er gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende.

Ad) 17.1.1, litra d

Det følger af punkt 17.1.1, litra d, at elleverandøren skal stille sikkerhed, såfremt elleverandøren falder under en rating på "normal" efter Experians KOB rating skala eller laverene end "A" i Bisnodes AAA rating model.

De Frie Energiselskaber finder det urimeligt, at netvirksomhederne får valgfrihed mellem to ratingbureauer, eftersom alle elleverandører har indrettet sig på Experian KOB-rating. Valget vil overlade et skøn til netvirksomheden.

Dansk Energi har forklaret, at der ikke alene er tale om en valgmulighed for netvirksomheden, men derimod et krav om at netvirksomheden skal anerkende en rating af elleverandøren fra f.eks. Bisnode selvom netvirksomheden ligger inde med en rating fra Experian.

Forsyningstilsynet vurderer, at der overordnet må være tale om en lempelse, idet netvirksomheden vil være forpligtet til at anerkende en rating fra Bisnode, til trods for at netvirksomheden måtte ønske en rating efter Experian. Derved undgår elleverandører bl.a. at skulle "rates" flere gange og efter forskellige metoder.

På baggrund af ovenstående er det forsyningstilsynets vurdering, at der tale om lempelse ift. nugældende regler og at ændringen er gennemsigtig, objektiv, rimelig og ikke-diskriminerende.

Ad) 17.1.1, litra c, g, h

I henhold til punkt 17.1.1, litra g, vil undladelse af at lade sit årsregnskab revidere udløse et krav om sikkerhedsstillelse. Elleverandører vil ligeledes blive opkrævet sikkerhedsstillelse ved undladelse af at indsende årsrapport efter årsregnskabslovens regler herom, jf. pkt. 17.1.1, litra c. Såfremt årsrapporten er behæftet med en påtegning eller et forbehold, som medfører en konkret og ikke-uvæsentlig forøget risikovurdering, udløses krav om sikkerhedsstillelse, jf. punkt 17.1.1, litra h.

DFE anfører, at der er tale om ubegrundede og urimelige skærpelser, når der kræves sikkerhedsstillelse i tilfælde, hvor elleverandøren ikke har indsendt årsrapport til Erhvervsstyrelsen inden for de i medfør af årsregnskabsloven gældende frister herfor, jf. pkt. 17.1.1, litra c. Ifølge DFE gør det sig tilsvarende gældende med hensyn til standardaftalens pkt. 17.1.1, litra g, og pkt. 17.1.1, litra h.

DFE mener, at elleverandører ved disse tilføjelser straffes "dobbel", idet standardaftalen i forvejen yder sikkerhed herfor ved netvirksomhedernes krav om rating – eksempelvis vil forsinkelse ift. indsendelse af årsrapporten, få direkte effekt i elleverandørens rating.

Dansk Energi har oplyst at det ikke kan udelukkes, at en manglende overholdelse af årsregnskabslovens frist ligeledes vil resultere i en dårlig rating af elleverandøren, hvilket vil kunne udløse krav om sikkerhed efter punkt d. Dansk Energi fremhæver dog, at denne vurdering foreligger på et senere tidspunkt, og indtil en rating foreligger, vurderes en manglende overholdelse af fristen i årsregnskabsloven, som et udtryk for en forhøjet risiko, der bør udløse krav om sikkerhed.

Forsyningstilsynet bemærker, at standardaftalens afsnit om sikkerhedsstillelse generelt er lempet i forhold til nystartede elleverandører, der i dag afkræves sikkerhed pr. automatik. Forsyningstilsynet tilslutter sig endvidere Dansk Energis bemærkning om, at manglende overholdelse af fristen i årsregnskabsloven, anses for at medføre en forhøjet risiko.

På baggrund af ovenstående vurderes vilkårene efter punkt 17.1.1, litra c, g og h, at være gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende.

Ad) 17.1.5 og 17.1.6 vedr. moderselskabsgaranti ift. bemærkning om moderselskabsgarantier.

Det følger af punkt 17.1.5 og 17.1.6, at sikkerhedsstillelse kan ske gennem en moderselskabsgaranti, såfremt moderselskabet opfylder nogle nærmere angivne betingelser.

OK finder, at garanti fra moderselskaber bør justeres, så det sikres, at elleverandører, der ikke har et moderselskab ikke stilles ringere end elleverandører, der har et moderselskab.

Dansk Energi har påpeget, at en elleverandør, der ikke har et moderselskab, ikke har mulighed for at anvende en moderselskabsgaranti, jf. afsnit 17.1.5. Det forhold, at ikke alle elleverandører har en selskabskonstruktion med mulighed for at kunne få udstedt en moderselskabsgaranti, vurderes ikke i sig selv at kunne være begrundelse for, at udelukke muligheden for moderselskabsgarantier.

Forsyningstilsynet vurderer, at denne mulighed ikke er i konflikt med kravet om, at der skal være tale om ikkediskriminerende vilkår i aftalen.

Øvrige bemærkninger vedrørende afsnit 17 – sikkerhedsstillelse

De Frie Energiselskaber finder overordnet, at standardaftalen introducerer skærper og forhøjede krav til sikkerhedsstillelse. DFE bemærker, at der ikke er belæg herfor, idet netvirksomhederne reelt ikke har en risiko, som kræver en højere grad af afdækning. DFE mener, at de forhøjede krav om sikkerhedsstillelse kan bruges til at stille kommercielle koncernforbundne selskaber endnu bedre i konkurrencen. Effekten har potentiale til at være diskriminerende.

Energinet henviser til deres "Vilkår for elleverandørers betaling af ydelser fra Energinet.dk og sikkerhedsstillelse", hvorefter der først forlanges sikkerhedsstillelse fra elleverandøren, når Energinet erfarer, at elleverandøren ikke vil kunne betale for leverede ydelser, altså er blevet en dårlig betaler.

Energinet bemærker herudover, at markedet kun har oplevet én konkurs af en mindre elleverandør siden Engrosmodellen trådte i kraft. Det vil sige risikoen for kunderne ifm. konkurs er meget lille. Energinet anbefaler at det vurderes, om de tilskrevne tiltag bør være lempeligere for at reducere barrierer for markedsadgang.

Forsyningstilsynet bemærker først og fremmest, at kravene til sikkerhedsstillelse generelt er lempet, når der sammenlignes med den senest standardaftale, som Forsyningstilsynet (dengang Energitilsynet) tog til efterretning i 2015. Forsyningstilsynet finder derfor ikke, at standardaftalen introducerer forhøjede krav vedrørende sikkerhedsstillelse.

Det bemærkes herudover, at Forsyningstilsynet (dengang Energitilsynet) i forbindelse med vurdering af den tidligere standardaftale fandt, "at krav om sikkerhedsstillelse ikke er ualmindeligt i kontraktforhold om løbende levering i erhvervsforhold, hvor der ydes kredit. Forsyningstilsynet lægger til grund, at netvirksomhedens ydelse til elleverandøren afregnes bagudrettet, og at der derfor leveres på kredit, jf. elforsyningslovens § 72 d.

Der er således tale om et sædvanligt vilkår i aftaleforhold mellem erhvervsparter".

Det er DFE's vurdering, at netvirksomhederne ikke har nogen økonomisk risiko, da netvirksomhederne har mulighed for at få dækket eventuelle tab på afgifter og netydelse gennem en forhøjelse af indtægtsrammen, jf. elforsyningslovens § 70, stk. 3. Forsyningstilsynet bemærker hertil, at dette ikke er ensbetydende med, at netvirksomhederne ikke har pligt til at begrænse eventuelle tab på debitorer, da det i sidste ende vil være forbrugerne, der kommer til at betale for den forhøjede indtægtsramme.

Det er Forsyningstilsynets vurdering, at bestemmelserne vedrørende sikkerhedsstillelse er i overensstemmelse med de oplyste kriterier i elforsyningslovens § 6d og er medvirkende til at beskytte markedet over for konkurser og samtidig sikre mindre omkostninger for kunderne. Forsyningstilsynet er grundlæggende ikke enig i ovenstående betragtninger, om at sikkerhedsstillelse og bestemmelserne herom er konkurrencehindrende eller på anden måde urimelige, subjektive eller diskriminerende.

Samlet vurderer Forsyningstilsynet, at bestemmelserne i afsnit 17 om sikkerhedsstillelse er gennemsigte, objektive, rimelige og ikkediskriminerende og derfor i overensstemmelse med elforsyningsloven, jf. elforsyningslovens § 6 d. Bestemmelserne tages derfor til efterretning.

SAMMENFATNING

Forsyningstilsynet vurderer, at Dansk Energis Aftale mellem netselskab og elleverandør om brug af distributionsnettet af 9. august 2019, som senest opdateret 20. april 2021 med de begrundelser og forbehold, der fremgår af begrundelsesafsnittet, kan tages til efterretning, i medfør af elforsyningslovens § 73 b.

Forsyningstilsynet oplyser vejledende, at Dansk Energis branchevejledning ikke erstatter, at de enkelte netvirksomheder skal anmelde de metoder, der anvendes til at beregne og fastsætte betingelser og vilkår for deres ydelser, herunder tilslutningsbetingelser, til godkendelse hos Forsyningstilsynet, jf. elforsyningslovens § 76, og § 1, stk. 2, i metodebekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v.). Netvirksomhederne kan enten anmelde egne, individuelle metoder, eller de kan basere sig på Dansk Energis branchevejledninger. I begge tilfælde skal metoderne anmeldes til Forsyningstilsynet til godkendelse af hver enkel netvirksomhed, jf. § 1, stk. 2 og § 4, i metodebekendtgørelsen. Hvis netvirksomhedens metoder afviger fra branchevejledningerne, skal virksomheden tillige i anmeldelsen specifikt redegøre for disse afvigelser, jf. § 4 i metodebekendtgørelsen.

Forsyningstilsynet kan til enhver tid tage den anmeldte Standardaftale op til fornyet vurdering, hvis situationen giver anledning hertil.

Med venlig hilsen

Nikola Mitrovic-Jovanovic (FSTS)
Fuldmægtig
Tlf. +45 29488113
nijo@forsyningstilsynet.dk